

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 4724/2025
15.04.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић, Весне Мاستиловић, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца Агенције за вештачење и консалтинг „АА“ д.о.о. из Крагујевца, чији је пуномоћник Бобан Матић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство правде, Високи савет судства, Основни суд у Крагујевцу, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради дуга, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж 19135/22 од 31.10.2024. године, у седници одржаној 15.04.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж 19135/22 од 31.10.2024. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Београду Гж 19135/22 од 31.10.2024. године и пресуда Првог основног суда у Београду П 43030/20 од 17.05.2022. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиоцу исплати 3.500,00 динара са законском затезном каматом од 12.10.2017. године до исплате, као и захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој на име трошкова целокупног поступка исплати 42.000,00 динара, у року од 8 дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 43030/20 од 17.05.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев, па је обавезана тужена да тужиоцу на име главног дуга исплати 3.500,00 динара са законском затезном каматом од 12.10.2017. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 42.800,00 динара.

Пресудом Вишег суда у Београду Гж 19135/22 од 31.10.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П 43030/20 од 17.05.2022. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној примени члана 404. ЗПП.

По оцени Врховног суда, посебна ревизија тужене у овом спору је дозвољена ради уједначавања судске праксе, због чега је на основу члана 404. ЗПП одлучено као у првом ставу изреке.

Испитујући побијану пресуду, на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...10/23), Врховни суд је нашао да је ревизија тужене основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка, као разлоге за тај ванредни правни лек у смислу члана 407. став 1. тачка 2. и 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у својству вештака био ангажован у предмету Основног судом у Крагујевцу П 5702/16, у ком предмету је дана 12.10.2017. године доставио трошковник – предрачун број 323а/17 за обављено допунско вештачење у износу од 3.500,00 динара. Решење суда о исплати трошкова допунског вештачења није донето, нити је тужиоцу извршена исплата, а према допису службе рачуноводства тог суда.

На основу тако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су усвојили тужбени захтев, заснивајући своје одлуке на одредбама члана 172. Закона о облигационим односима и чланова 31. став 1. и 33. став 1. Правилника о накнади трошкова у судским поступцима. По становишту нижестепених судова тужилац има право на посебну накнаду и награду за израду допунског налаза и мишљења, одвојено од накнаде и награде која му је исплаћена за израду основног налаза и мишљења, а допунско вештачење суд је одредио без налога странкама у том поступку да уплате трошкове вештачења и без доношења посебног решења о тужиочевом захтеву за накнаду трошкова израде допунског налаза и мишљења.

По оцени Врховног суда, изложено правно становиште нижестепених судова није правилно.

Одредбом члана 172. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција. Према члану 6. став 1. Закона о судијама („Службени гласник РС“, бр. 116/08... 76/21), важећег у време настанка спорног новчаног потраживања, за штету коју судија проузрокује незаконитим или неправилним радом одговара Република Србија. Исто је предвиђено одредбом члана 7. став 1. Закона о судијама („Службени гласник РС“, бр. 10/23).

Законом о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), поред осталог, прописано је: да је странка која предложи извођење доказа дужна да по налогу суда унапред положи износ потребан за подмирење трошкова који ће да настану поводом извођења доказа (члан 152. став 1); ако извођење доказа предлажу обе

странке, суд ће одредити да износ потребан за подмирење трошкова положи обе странке на једнаке делове, а ако је извођење доказа одређено по службеној дужности, одредиће да износ положи странка на коју пада терет доказивања чињенице о којој се изводи доказ (члан 152. став 2); да суд изводи доказ вештачењем ако је ради утврђења или разјашњења неке чињенице потребно стручно знање којим суд не располаже (члан 259); да вештак има право на накнаду путних трошкова и трошкова исхране и смештаја, у складу са посебним прописом, на изгубљену зараду и трошкове вештачења, као и право на награду за извршено вештачење (члан 268. став 1); да се у погледу накнаде трошкова и награде вештака сходно примењују одредбе члана 258. став 2. и 3. тог Закона (члан 268. став 2); да странка која је предложила вештачење или ако је суд наложио странци да сноси трошкове вештачења одређеног по службеној дужности, плаћа накнаду и награду вештака, а о извршеном плаћању подноси доказ суду у року од 8 дана од дана уплате (члан 268. став 3); да писани налаз вештака, поред података о томе где и када је извршено вештачење, лицима која су присуствовала вештачењу и лицима која нису присуствовала, а уредно су позвана и приложеној документацији, мора да садржи и образложење са наведеним чињеницама и доказима на којима је налаз заснован и стручно мишљење (члан 270. став 3); да ако вештак достави налаз и мишљење који је нејасан, непотпун или противречан сам себи, суд ће да наложи вештаку да допуни или исправи налаз и мишљење, и одредиће рок за отклањање недостатака, односно позваће вештака да се изјасни на рочишту (члан 270. став 4). Према члану 258. став 2. и 3. наведеног Закона, који се сходно примењује на накнаду трошкова и награду вештака, вештак треба да захтева накнаду трошкова и награду одмах по саслушању, а суд ће у решењу којим се одређују трошкови вештака одлучити да се одређени износ исплати из положеног предужја, а ако предужја није положен, наложиће странци да одређени износ плати вештаку у року од 8 дана.

Правилником о накнади трошкова у судским поступцима („Службени гласник РС“, бр. 9/16... 13/20), вештаку је, поред трошкова, признато и право на награду (члан 17), која се остварује на његов захтев (чланови 31. и 32) и прописан начин одређивања награде (члан 18).

У конкретном случају, тужилац је као вештак обавио допунско вештачење у предмету основног суда, за шта је и издао трошковник, а по том трошковнику тужиоцу није плаћен износ потраживан предрачуном, нити јеложена уплата предужја за допунско вештачење или исплата трошкова и награде вештаку – тужиоцу за допуну налаза.

Допунско вештачење одређено је на основу члана 270. став 4. ЗПП, а не по службеној дужности у смислу члана 152. став 2. тог Закона, у ком случају би постојао пропуст суда да наложи тужиоцу у том спору да положи износ потребан за подмирење трошкова тог вештачења, односно да посебним решењем у складу са чланом 258. став 3. у вези члана 268. став 2. ЗПП наложи тој странци да тужиоцу исплати одређени износ на име награде за допуну вештачења. Допунским вештачењем у конкретном случају су исправљени недостаци основног вештачења, тако да његове трошкове не мора да сноси тужилац у том спору, а суд у том поступку није донео решење да се вештаку трошкови допунског налаза досуђују као оправдани. О трошковима вештачења одлучује суд који је донео решење и наложио вештачење, тај суд тужиоцу није признао спорне трошкове као оправдане, па нема одговорности тужене државе за штету по члану 172. став 1. ЗОО.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Имајући у виду успех тужене у спору у ревизијском поступку, тужена има право на накнаду трошкова целокупног поступка у износу од 42.000,00 динара, и то за састав једног образложеног поднеска 6.000,00 динара и састава жалбе и ревизије по 18.000,00 динара (36.000,00 динара). Због тога је, на основу члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1. и 154. став 1. ЗПП, одлучено као у трећем ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранка Дражић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић